

№437, 9-dekabr, 2021 y.

**COVID
19**

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning
ishlanmalari bo'yicha

DAYJEST

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021

Jahonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2021 y. 8-dekabr holatiga ko'ra

Umumiy zararlanganlar soni	-	267 386 054	(+ 611 156)
Sog'ayganlar soni	-	240 263 156	(+ 482 418)
Vafot etganlar soni	-	5 286 447	(+ 7 992)

Mamlakatlar bo'yicha bemorlar soni

	AQSh	-	50 270 136	(+ 107 642)
	Hindiston	-	34 656 822	(+ 8 439)
	Braziliya	-	22 157 726	(+ 10 250)
	Buyuk Britaniya	-	10 559 616	(+ 45 449)
	Rossiya	-	9 864 845	(+ 31 096)
	Turkiya	-	8 943 837	(+ 22 687)
	Fransiya	-	7 987 591	(+ 59 019)
	Germaniya	-	6 270 761	(+ 51 592)
	Eron	-	6 141 335	(+ 3 514)
	O'zbekiston	-	194 904	(+ 201)

Manba: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

O'zbekistonda COVID-19 qarshi vaksinatsiya bo'yicha hisobot

2021 y. 7-dekabr holatiga ko'ra

Hududlar	Jami emlanganlar soni	Bir kunda emlanganlar soni
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1 866 985	8 985
Andijon viloyati	3 370 945	17 394
Buxoro viloyati	2 017 448	10 726
Jizzax viloyati	1 336 013	3 411
Qashqadaryo viloyati	2 669 385	21 826
Navoiy viloyati	1 239 458	2 787
Namangan viloyati	3 467 727	14 497
Samarqand viloyati	3 899 989	48 543
Surxondaryo viloyati	2 852 010	13 395
Sirdaryo viloyati	809 561	2 269
Toshkent viloyati	3 371 207	23 909
Farg'ona viloyati	3 879 377	26 574
Xorazm viloyati	2 163 065	11 525
Toshkent sh.	2 409 944	30 065
Jami	35 353 114	235 906

Manba: SSV matbuot kotibi // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi>

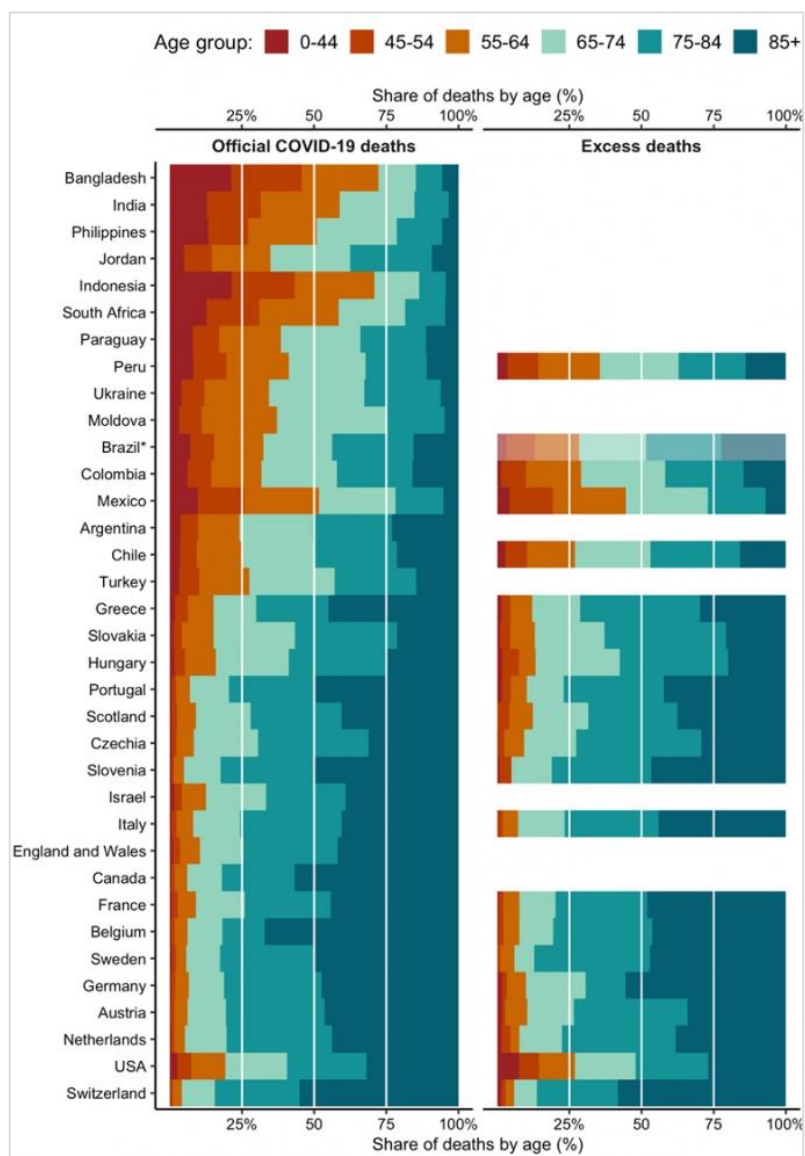

Jahon banki dunyo mamlakatlarida COVID-19 dan vafot etganlar to'g'risida ma'lumotlarni e'lon qildi

Jahon banki dunyoda COVID-19dan vafot etganlar, qurbonlarining yoshi va konsentratsiyasi to'g'risidagi ma'lumotlarni e'lon qildi [2].

Shunday qilib, yuqori daromadli mamlakatlarda keksalar orasida COVID-19 dan o'lim soni haqiqatan ham yuqori: o'rtacha rasmiy ravishda qayd etilgan o'limning 11 foizi 65 yoshgacha bo'lgan odamlarga to'g'ri keladi. Ammo o'rtacha daromadli mamlakatlarda COVID-19 qurbonlarining profili juda farq qiladi.

O'rtacha daromad darajasi yuqori bo'lgan mamlakatlarda rasman xabar qilingan o'limlarning 40 foizi va COVID-19 bilan bog'liq bo'lishi mumkin bo'lgan o'limlarning 37 foizi 65 yoshgacha bo'lgan odamlarga to'g'ri keladi.

O'rtacha daromad darajasi past bo'lgan mamlakatlarda COVID-19dan vafot etganlarning yarmidan ko'pi - 54% - 65 yoshgacha bo'lgan guruhga to'g'ri keladi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, COVID-19 nafaqat rivojlanayotgan mamlakatlardagi keksa odamlar uchun xavf tug'diradi, bu yerda qurbonlarning katta qismi mehnatga layoqatli yoshdagi odamlardir.

Pfizer “Omikron” ga qarshi vaksinasini mart oyiga qadar ishlab chiqishni rejalashtirmoqda

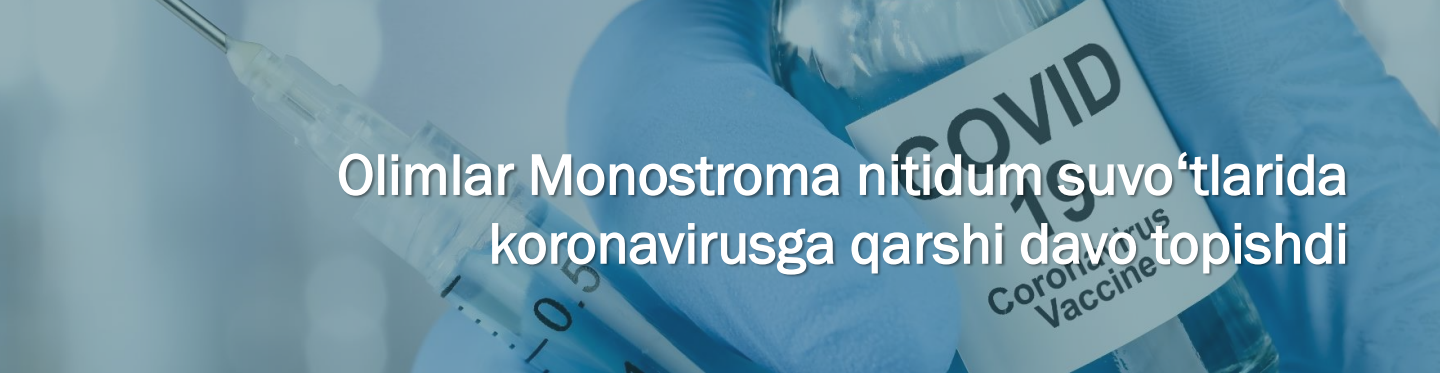
Koronavirusning Omikron shtammiga qarshi vakcina zarurat tug‘ilsa, mart oyiga qadar tayyor bo‘ladi, dedi Pfizer farmatsevtika kompaniyasi rahbari Albert Burla [3]. “Bu kerakmi yoki yo‘qmi, bilmayman. Biz buni bir necha hafta ichida bilib olamiz”, dedi u.

Burlaning fikricha, kelgusi haftalarda “Omikron” shtammi bilan kasallanish darajasi keskin o‘shishni boshlaydi, infeksiya holatlari bir necha millionga yetishi mumkin. Mutaxassislar koronavirusning yangi variantining xususiyatlarini o‘rganishni davom ettirmoqda, Pfizer rahbari yil oxiriga qadar aniq ma’lumotlarni olishga umid qilmoqda.

Uning so‘zlariga ko‘ra, mavjud vaktsinalar, jumladan, Pfizer preparatlari Omicronga qarshi samarali bo‘ladimi yoki yo‘qmi, hozircha aniq emas, ammo kompaniya, agar kerak bo‘lsa, martgacha yangi shtammga qarshi vakcina ishlab chiqishga tayyor [4].

Olimlar *Monostroma nitidum* suvoʻtlarida koronavirusga qarshi davo topishdi

AQSHning Rensselaer politexnika instituti mutaxassisleri guruhi quruqlik suvoʻtlari tarkibida topilgan polisaxarid ramnan sulfat koronavirusga qarshi samarali kurasha olishini aniqladilar. Bu *Monostroma nitidum* turiga mansub suv oʻtlari [5].

Shunisi eʼtiborga loyiqki, bundan oldin ham olimlar bu suv oʻtlari yapon ensefalitining oldini olish uchun juda samarali ekanligini aniqlagan edilar. Koronavirusga kelsak, olimlar ramnan sulfat SARS-CoV-2 boshqoq oqsilini qanchalik samarali bogʻlashini aniqlash uchun tajriba oʻtkazdilar.

Buning uchun mutaxassislar yadroviy-rezonans magnit spektroskopiya usulidan foydalandilar. Tajriba davomida ushbu modda laboratoriya tadqiqotlarida yaratilgan psevdovirusni zararsizlantirishga muvaffaq boʻldi.

Shunday qilib, olimlar polisaxarid virusning boshqoq oqsili bilan bogʻlanib, uning inson hujayrasi bilan bogʻlanishiga toʻsqinlik qilishini aniqladilar [6].

Rossiyada COVID-19 ga qarshi yangi vaksina sinovdan o'tkazilmoqda

N.F Gamaley nomidagi Epidemiologiya va mikrobiologiya ilmiy-tadqiqot markazi "Sputnik V" vaksinasini ishlab chiqqan ko'ngillilarda koronavirusga qarshi yangi vaksinaning klinik sinovlarining dastlabki ikki bosqichini o'tkazadi, bu davlat xaridlari portalidagi shartnomadan ma'lum qilindi [7,8]. Yangi vaksina "Sputnik V" vaksinasidan farqli

o'laroq, virusga o'xshash zarrachalar (VLP) asosida ishlab chiqilgan bo'lib, ular qo'zg'atuvchining genetik materialini o'z ichiga olmaydi, lekin uni taqlid qiladi [9].

Mushak ichiga yuboriladigan hamda intranazal shaklidagi vaksinalar 18-55 yoshdagi ko'ngillilarda sinovdan o'tkaziladi. Pudratchi "RIK-Pharma" MCHJ hisoblanadi. Gamaley markazi tomonidan COVID-19 ga qarshi yangi vaksina yaratish to'g'risida yanvar oyida ma'lum qilindi. Shundan so'ng Rossiya Federatsiyasi Sog'liqni saqlash vazirligi uni rivojlantirish bo'yicha davlat vazifasini kelishib oldi.

Noyabr oyining boshida Gamaley markazi hayvonlarda yangi vaksina bo'yicha klinikoldi tadqiqotlarni boshladi. Ular joriy yilning 24-noyabridan 20-dekabriga qadar yakunlanishi kerak edi. "Farmatsevtika byulleteni" yozganidek, sinovlar oltita muassasada o'tkazildi.

Mutaxassislar vaksinaning immunitet tizimiga va genetik materialga ta'siri xavfsizligini o'rganishi, immuno- va genotoksiklik, shuningdek, reproduktiv toksiklik bo'yicha tadqiqot o'tkazilishi kerak edi. Mutaxassislar preparatning febril va allergik reaksiyalarni keltirib chiqarish qobiliyatini ham sinab ko'rdi.

COVID
19

Manbalar

1. Reported Cases and Deaths by Country, Territory, or Conveyance // <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (08.12.2021)
2. Too young to die: Age and death from COVID-19 around the globe // https://blogs.worldbank.org/developmenttalk/too-young-die-age-and-death-covid-19-around-globe?cid=ECR_LI_worldbank_EN_EXT (08.12.2021)
3. Глава Pfizer рассказал, когда будет готова вакцина против омикрон-штамма // <https://ria.ru/amp/20211207/vaktsina-1762608677.html> (08.12.2021)
4. Pfizer готова создать вакцину против омикрон-штамма к марту // https://www.google.com/amp/s/1prime.ru/amp/Pharm_industry/20211207/835444777.html (08.12.2021)
5. Ученые нашли лекарство от коронавируса в водорослях для суши // <https://cursorinfo.co.il/world-news/uchenye-nashli-lekarstvo-ot-koronavirusa-v-vodoroslyah-dlya-sushi/> (08.12.2021)
6. Seaweed extract found in sushi may protect against COVID-19 // <https://www.dentistryiq.com/dentistry/article/14180502/seaweed-extract-found-in-sushi-may-protect-against-covid19> (08.12.2021)
7. Центр Гамалеи проведет испытания новой вакцины от коронавируса на людях // <https://www.rbc.ru/rbcfreenews/61af65159a7947da011d680d> (08.12.2021)
8. Создатели "Спутника" раскрыли детали исследований на людях интраназальной вакцины от COVID-19 // <https://pharmvestnik.ru/content/news/Sozdateli-Sputnika-raskryli-detali-issledovaniy-na-ludyah-intranazalnoi-vakciny-ot-COVID-19.html> (08.12.2021)
9. В России испытывают новую вакцину от COVID-19 // <https://www.infpol.ru/236476-v-rossii-ispytyvayut-novuyu-vaktsinu-ot-covid-19/> (08.12.2021)

**COVID
19**

**Coronavirus
Vaccine**

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021